

NARODNI LIST

Glasiło narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbina za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Shod v Ptujju.

Preteklo nedeljo se je zbralo na poziv političnega društva „Pozor“ v Ptujju nad 1000 slovenskih kmetov, v velikem delu županov in občinskih odbornikov ptujjskega okraja. Navzoči so bili pristaši vseh strank, tudi „Štajerčevcev“ je bilo nekaj, manjkal ni tudi urednik Linhart, ki se pa ni oglasil k besedi. Govoril je državni poslanec dr. Ploj, deželnega glavarja namestnik dr. Jurtela, nadalje več kmetovalcev iz ptujjskega okraja, h kratki besedi se je oglasil tudi dr. V. Kukovec iz Celja, ki je bil od ptujjskih pristašev narodne stranke izrecno povabljen. Shod se je vršil na dvoru Narodnega doma in se je obnesel kar najboljše ter napravil na vse kroge mogočen utis.

Ne bodemo podrobno navajali govorov posameznih govornikov, ampak povdarimo le glavna dejstva. Vsi govorniki so se strinjali v tem, da je okraj trpel naravnost ogromno škodo. Splošno je bilo tudi mnenje, da naša avstrijska vlada ob ti priliki svoji nalogi ni bila kos in se je izreklo le obžalovanje, da se da vlada voditi od ozkosrčnih obzirov. Če bi vlada prav razumela svojo nalogo, bi bila ljudstvu izdatno na pomoč priskočila, ker bi s tem nič ne izgubila, ampak bi le dvignila davčno moč okraja.

Če se dotaknemo glavnih želj in pritožb kmečkih govornikov, vzbudilo je največje ogorčenje, da so ptujjski meščani hoteli tudi ta slučaj ljudske nesreče uporabiti v svoje koristolovne namene ter zahtevali, da se podpora naj porabi za stavljenje cest, državnih poslopij itd., seveda pod vodstvom ptujjskega župana Orniga in nemškega okrajnega zastopa. Kako bi naj kmetovalci, katerim je suša krmo vzela, imeli od tega dobiček? Mar naj kmetje pustijo svoja polja in grede v Ptuj opeko in malto nositi ali kamenje na ceste tolč? Niti trenutek ne sme vlada tega prifrknega in bedastega načrta upoštevati. Zbor kmetovalcev je sprejel soglasen sklep, s katerim se taka namera vlade in tak nemški načrt odločno odklanja. Ptujjskemu okrajnemu odboru se je izrekla soglasno nezaupnica in se je sklenilo vlado pozvati, naj pri razdeljevanju podpor pritegne kot ljudske zaupnike občinske svetovalce. Ptujjskemu

Ornigu, ki je poslanec trgovske zbornice, se je že zategadel izreklo nezaupanje, ker je graška trgovska zbornica ravnokar zahtevala, naj se pogodba s Srbijo, ki je naši živinoreji škodljiva, takoj vkljub nasprotovanju naših kmetovalcev brez državnega zbora uveljavi. Takemu človeku in njegovi stranki naj bi slovenski kmet zaupal? S pomilovanjem se je obsodilo na tem shodu pobalinstvo ptujjskih nemških hujskačev, ki so pred shodom raztresli vse polno sramotilnih spisov o suši.

Nadalje so govorniki izrazili svojo nezadovoljnost, da se je določil le popolnoma kratek rok, v katerem morajo občine vpsolati popis živine, da dobe kmetje podporo. Zahtevalo se je, da se ta rok na vsak način podaljša.

Da se krma, četudi po nižji ceni prodaja, spoznalo se je ravno tako kot neprimerno. Kmetje zdaj nimajo nič denarja in ne morejo nič plačati, če se jim tudi kaj po nizki ceni ponuja. Zato je bil soglasen klic, naj se da krma zastonj ali pa rajši nič!

Zopet drugi govorniki so povdarjali potrebo brezobrestnih posojil. Naj bi taka posojila dale posojilnice, vlada naj bi pa posojilnicam te obresti vrnila. Seveda bi tudi tukaj morali iti posojilnicam na roko zaupniki, da bi se posojila pravilno razdelila.

Prav je govoril predsednik shoda g. Dragotin Zupančič, ko je rekel, da bode shod za okraj velikega pomena. In res, vlada bode pač morala slušati glas tisočero najrazumnejših kmetov iz okraja in bode morala njih želje upoštevati. Popolnoma pravilno se je na shodu tudi povdarjalo, da shod nima le trenutnega pomena zaradi podpor vsled suše. Ta veličastni zbor je dokazal, da se je tudi v ptujjskem okraju začelo ljudstvo za svojo gospodarsko usodo brigati in da z združenimi močmi nastopa za zboljšanje svojega stanja. Naj bi ta duh skupnosti in razumevanja gospodarstvenih vprašanj ne zaspal.

Naj bi se kmetje poprijeli povsod pravočasno samopomoči v dobrih kmetijskih zadrugah in gospodarskih društvih. Naj bi delovali z združenimi močmi trajno za povzdigo svojega gospodarskega stanja in ne šele tedaj — če jim že voda v grlo teče.

Iz političnega sveta.

Pogodba s Srbijo. Na podlagi pooblastilnega zakona je hotela naša vlada s 1. septembrom uveljaviti pogodbo s Srbijo. Zato so dne 18. t. m. zastopniki češke in nemške agrarne stranke proti temu ostro protestirali pri ministerskem predsedniku. Ministerski svet je nato prišel do prepričanja, da uveljavljenje pogodbe vsled odpora močnih strank najbrž ne bo mogoče. — Poznejša poročila zopet pravijo, da je ministerski svet sklenil, pogodbo na vsak način uveljaviti.

Srbski patrijarh. Sporočili smo, da je srbski cerkveni kongres v Karlovcu izvolil za naslednika umrlemu patrijarhu Brankoviču škofa Zmejanoviča. Ogrska vlada pa s to izvolitvijo ni bila zadovoljna in je predlagala cesarju, naj izvolitve ne potrdi. To se je sedaj tudi zgodilo. Baje tudi npravno življenje Zmejanovičevo ni takšno, da bi ga usposobilo za tako visoko in častno mesto. Srbski cerkveni zbor bo moral v drugič voliti.

Štajerski deželni zbor se skliče dne 15. septembra k jesenskem zasedanju. Važno je to zasedanje, katero so itak odlašali že od junija sem, zategadelj, ker se bo odločilo v njem vprašanje preosnove volilnega reda za vojvodino Štajersko. Mi smo svoje stališče na mnogih shodih in tudi v listu jasno opredelili in zagovarjali. Naši deželnozbornski poslanci in cela javnost pa se morata pripraviti na oster boj. Gre se za naše politično življenje ali smrt v deželni zbornici.

Nov deželni volilni red za Tirolsko je izdelala tamošnja klerikalna deželnozbornska večina. Nas spodnještajerske Slovence zanima to, da po tem novem tirolskem volilnem redu trgovsko-obrtne zbornice nimajo nobenih deželnih poslancev. Ako to gre na Tirolskem, čemu ne bi šlo na Štajerskem?

Deželnozbornske volitve v Dalmaciji se bodo vršile meseca oktobra. Ker so dalmatinski Hrvati razcepljeni na neštevilno strank in stranic, utegnejo postati zelo zanimive. Zanimive bodo

LISTEK.

Slavka.

Spisal Josip Premk.

Tisto noč, ko se ji je sanjalo o njem, je zajokala na glas...

Lepe so bile tiste sanje, mogočne ko glas proroka pa vseeno je bilo vse le sen in nič ni bilo v njem resnice.

V zakurjeni sobi sta sedela roko v roki, srce na srcu, tako tesno eden poleg drugega, da so ga božali njeni vzdih...

Z roko na roki, s srcem na srcu in gardine so bile zastrte, zapahnjena so bila vrata — o tisti greh je bil sladak, nič grešnega in nič grdega ni bilo v njem, saj je bilo vse porojeno iz mogočne ljubezni, ki dela edino življenje lepo — in odpušča vse...

Lepe so bile tiste sanje in ko se je Slavka prebudila, je zavzdihnila, zajokala je kot se zajoče zaljubljena deklica kadar je sama in misli na svojega fanta.

Sklonila se je v postelji, da ji je zdrknila odeja do pasu in tako je sedela tam v mehkih

blazinah, vsa nedolžna, vsa otožna, in mladostne grudi, ki so se ji jasno začrtavale pod lahno nočno tančico so se ji dvigale ob vsakem vzdihu.

Tam v polmračnem kotu je stal kip madone in tja je uprla Slavka svoj solzan pogled.

Morda je molila...

Ustnice male, nežne, se ji niso zganile, niti mišica ji ni vstrepetala v obrazu, samo ročice bele in ljubke ko iz porcelana so ji včasih zadržtele, kot da hočejo priviti k sebi nekaj toplega, nekaj težko ljubljenega, kar pa je daleč in prihaja le v sanjah, ki so lepe, da se posolzi oko.

Slavka še ni ljubila nikdar prej, a takrat ko so se uprle v njo njegove velike oči, takrat je začutila, da je on tisti, ki ga je že tako dolgo iskala njena duša... Takrat se ji je zganilo gorko v srcu, omokrile so se ji oči in ako bi se sklonil k njej in jo poljubil, bi morda umrla blaženosti — tako velika je bila njena ljubezen. Že misel na njega ji je bila sladka, a kadar je stal poleg nje, kadar ji je govoril zamolklo in resno, tedaj bi najraje pokleknila pred njega in ga poprosila: — naj ji bo dober, naj je ne biča s tistimi tihimi pogledi, naj ji pove tisto veliko, zaželjeno besedo, da jo ljubi...

Pa on je bil nem, njegovo lice se je redkokdaj nasmehljalo, nikdar, nikdar ji ni govoril • ljubezni, kvečjemu ako ji je povedal katero natakario je objel in poljubil zadnjič in kam zahaja zopet v gostilno.

Mračni so bili njegovi pogledi, večkrat celo osorni in kako često, često ji je zabrusil v obraz tako žalilno besedo, da je zastokala...

Nikdar ji ni govoril nežno, nikdar se ji ni ljubko nasmehljalo — morda tega njegovo resno lice sploh ni znalo — govoril ji je o stvareh, ki so njo tako malo zanimale, a kadar je pričel o njej sami, tedaj je ubral tisti sarkastičen ton, ki je bil v njegovih besedah še bolj krut...

Ako je imela novo obleko, se je naredil, ko da tega ne vidi, ako si je nataknila čepico z navzdol zavihanimi krajci, je bil dva dni slabe volje. Pentlje na njenem slamniku je imenoval „pamet današnjega sveta“ in visoke pete na njenih črevljih je tituliral „prvi pogoj zveličanja“.

Trudila se je na vse načine, da bi mu ustregla, da se opravi po njegovem okusu, a vse je bilo zaman.

Očital ji sicer ni nikdar ničesar, a Slavka je spoznala njegovo misel ob pogledu in ni ga

tudi zategadelj, ker tudi dalmatinski kmet vstaja proti duhovništvu, katero ga je dolga stoletja izkoriščalo in hoče samostojno nastopiti.

Bosna in Hercegovina. Na cesarjev rojstni dan so se zbrala vsa društva v Sarajevu ter se v slavnostnem sprevedu šla poklonit deželnemu poglavarju kot cesarjevemu namestniku. Sarajevski podžupan dr. Mandić je ob tej priliki imel nagovor, katerega je končal s prošnjo do krone, naj se podeli Bosni in Hercegovini ustava, „da se podeli“ — kakor je dejal — „neločljivo, pravim in stvarnim vezem, ki spajajo Bosno in Hercegovino 30 let tesno z monarhijo, čimprej popolnoma izražena oblika v državopravnem oziru med tema pokrajinama in avstro-ogrsko monarhijo in napravi na tej podlagi ljudstvo Bosne in Hercegovine deležno državnih uredb modernega ustavnega življenja, za kar se narodova duša čuti zrelo“. — Splošno se izraža upanje, da bo to zbudilo prijazen odmev tudi pri skupni vladi.

Turško. Vojno ministerstvo je izdelalo zakonski načrt, po katerem bodo vsi turški podaniki brez razlike narodnosti in vere dolžni služiti pri vojakih. Službena doba se določa na 6 let, od teh 3 leta za aktivno službo, 3 leta za rezervno. Pozneje se namerava aktivna služba znižati na 2 leti.

Zaradi trgovinske pogodbe s Srbijo se je začel oster boj med agrarci na eni in industrialci na drugi strani. Prvi od vlade odločno zahtevajo, da se pogodba ne sme na noben način na podlagi pooblastilnega zakona uveljaviti, ampak da mora priti pred državno zbornico. Upajo, da dobe tam večino proti nagodbi. Industrialci pa so y zadnjem času napeli vse sile, da bi vlado prisilili k uveljavljenju pogodbe. Pravijo, da bo industrija v nasprotnem slučaju silno oškodovana. Radovedni smo, kdo izide kot zmagovalac.

Jezikovni zakon. Kakor se sliši iz parlamentarnih krogov, predloži vlada jeseni na vsak način novo izdelani načrt jezikovnega zakona. Ali samo za Češko ali za celo državo, — o tem ne vemo ničesar.

Sklicanje deželnih zborov. Cesar je sklical deželne zbore: češki, gališki, štajerski, solnograški, koroški, moravski, šleski in predarlski na dne 15. septembra; zgornjeavstrijski, tirolski, goriško-gradiščanski na 22. sept. in bukovinski na 15. oktober.

Nemiri na Maročanskem se bodo sedaj najbrž na ta način končali, da postane sultan vendarle Mulej Hafid, kateri se je uprl prejšnjemu sultanu Abdul Azisu, katerega je zapustila cela država in ga Hafid do dobrega premagal.

Dopisi.

Poročilo iz Bizeljskih goric. Kako se vsak starček razveseli, ko prvič zopet sliši črička, kateri se je letos nenavadno rano oglasil, ravno tako veselo je videti zdaj, ko so začeli že

vinorejci svojim ljubim kupcem in znancem prvo grozdje razpošiljati, kar se je že v prvi polovici avgusta začelo.

Pozabljeni so burni časi, kateri so par vasi vznemirili in poškodovali. Posušilo se in odpadlo je tam razbito grozdje, katero je takrat še komaj v razvoju bilo in tem bujnejše izgleda zdaj to, kar je ostalo. Manj je jagod na grozdu ostalo, tem bolj so imele iste prostora se razvijati. Potihnilo in pozabilo je prizadeto ljudstvo tarnati, ko vidi da še vseeno ni zastoj eno leto stareje postalo in pa ko vidi, da so okolščine že take, da tudi bržkone iz podpore ne bo nič. Kaj pomaga pregledovanje in cenitve, ko drugega nič ne pride.

80% od vseh Bizeljskih goric pa sploh ni nič ledu pokusilo in te stojijo bujno, kakor še stari ljudje ne pomnijo. Kdaj se je že mošt iz Portugalke in Madeleine Angeviné po gostilnah dobil, kakor že letos? Že pozna kavčina je postala bolj črna kot rdeča. Sploh se poprašuje za vinske sode, ker dobro vemo, da je te leta bil vsako nedeljo sejm z vinskimi sodi in zdaj se jih še potreba kaže.

Ako se le malo po goricah obhodi ter vidi kako je vsak trs, posebno pa rizling in silvanec obložen, se prav lahko sodi, da bo marsikomu klet premajhna in premalo s posodo preskrbljena.

Tudi naši ljubi kupci javljajo z veseljem po stari navadi, da pridejo zopet v naše gorice kupovat.

Marsikateri kupec novinec, ki mu še ni znana hudomušnost bizeljskega vina bo drug dan za kozarček prijel ter mu rekel: „ne bi nikoli verjel, da si takšen, ker tako milogladko izgledaš, in zares da si bizeljsko vino nalašč za veselje in zdravilo ustvarjeno.“

Kraj ki taka vina obrodiš, si se gotovo v starodavnih časih imenoval „Veseli“ ne Bizeljsko, ker so te drugi narodi prekrstili v Wiselli.

Torej pripravi se Dolenc in Gorenc za nakup bizeljskih vin, da boš tudi doma s svojimi gosti zdrav in vesel. Nudilo se ti bode posebno finega, kakor dozdej vse kaže, — ter prinesi s sabo poln mošnjček.

Ustanovna slavnost slov. požarne brambe pri Novicerkvi se vrši v nedeljo, dne 6. septembra popoldan. Slavnosti se udeleži iz okolice več požarnih in drugih nar. društev! Vabijo pa se tudi vsi narodnjaki od blizu in daleč. — Natančneje prihodnji teden in na lepakih.

Štajerske novice.

Naročnikom morebitnega našega dnevnika. Od vseh strani smo ob priliki upošiljatve naročninskih izjav morebitnega novega dnevnika prejeli tudi daljše dopise, v katerih nas zaupniki na to in drugo opozarjajo n. pr. da se poleg dnevnika ne sme opustiti tednik za ljudstvo, da se list naj ozira zlasti tudi na Koroško, da naj bode kolikor mogoče odločno naroden in ne protiduhovski, naj bode kolikor mogoče le političen in ne obenem preveč beletrističen, naj si zagotovi stalne in zanesljive poročevalce v vseh okrajih,

naj si že v naprej zagotovi velike tvrdke kot stalne inserente, naj se listu določi strogo smer pisave, od ktere se niti dopisniki niti uredniki ne smejo oddaljiti. Za vse te in druge opozoritve izreka narodna založba iskreno zahvalo. O vsem tem bodo naročniki lahko govorili in se bode obvezno sklepalo na zaupnem shodu ter se po možnosti vsem dobrim nasvetom ugodilo, če bomo sploh dobili toliko naročniških izjav, da bode mogoče misliti na ustanovitev dnevnika. Zato prosimo nujno, naj se nabirajo daljnje izjave. Če se pa podjetje zagotovi, potem pa lahko zanesljivo jamčimo, da bode pomenil naš dnevnik globoko zarezo v naši politični zgodovini. Pri tem listu bodo odločevali vsi politično misleči Slovenci, vsi člani narodne založbe na občnih zborih in načelstvo zadruge v rednih sejah. V tem je zajamčena tudi prava smer lista, ki ne bode odvisna le od ene ali malo oseb. Toliko v pojasnilo!

Kmetijska podružnica v Šmarju in napadi „Slov. Gosp.“ na predsednika pripravljalnega odbora. „Gospod. Glasnik“ prinaša v svoji zadnji številki poročilo o seji osrednjega odbora štajerske kmet. družbe z dne 14. jul.; v poročilu stoji med drugim: „Poročilo o predloženih pritožbah v zadevi ustanovitve podružnice v Šmarju. Poročevalac član O. O. g. Klammer še govori enkrat o razmerah, ki so vladale ob času ustanovitve podružnice v Šmarju pri Jelšah. Po natančnem preiskovanju se je pokazalo, da vsled netočnih informacij osrednjega odbora sklep zadnje seje ni bil popolnoma v skladju z dejanskimi razmerami. Da se pomiri g. župana Ferlinca in gg. v pripravljalnem odboru in v interesu uspešnega skupnega sodelovanja v novi podružnici, da se prepreči vsako nesporazumljenje med podružnico in O. O., predlaga: O. O. naj izjavi, da je bilo ravnaje g. Ferlinca in pripravljalnega odbora pri ustanovitvi nove podružnice v Šmarju pri Jelšah popolnoma pravilno in da je O. O. poslal svoj dopis pripravljalnemu odboru le vsled napačnih informacij. Se sprejme.“ — Brez nadaljnjega komentarja izročamo to javnosti v vednost, brunnim bratcem Stoklasu in drugim, katerih plod so bile te „napačne informacije“, pa v brunno premišljevanje!

Novi kmetijski podružnici sta dovoljeni za Šlivnico pri Celju in Apače pri Radgoni.

Klerikalna posojilnica se je ustanovila v Studencih pri Mariboru.

Nemško veteransko društvo se je ustanovilo pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Ker so tamkaj vrli Slovenci doma, upamo, da bo društvo dobilo slovenski poveljni jezik.

Požar. V Pobrežju pri Ptujju je 25. t. m. zgorelo šest hiš. Govori se, da so baje otroci zažgali. Škoda je precej velika, ker so vsi pridelki zgoreli, rešili so komaj živino. Ptujjska požarna bramba je prišla, ko je že vse zgorelo. Ljudstvo se je zgražalo nad tem, da niso prej prišli, ko imajo vendar samo pol ure od Ptujja.

Umrli je v nedeljo v Rečici gospa Kriše, mati g. Kriše, kateri je imel nedavno tega novo mašo.

15% zemljiškega davka se bo odpisalo po suši prizadetim. To je sporočil dr. Ploj na nedeljskem shodu v Ptujju.

bilo dneva, ko bi ga ne ozlovolji...

Včasih, a to le redkokdaj sta govorila o ljubezni drugih deklet in tedaj ji je navadno dejal:

„Niti ene izmed njih bi ne mogel ljubiti!“ In to ji je delo dobilo, vsaj je znala, da ne ljubi nobene, in nov up ji je ostal v srcu.

A on ji je bil tako nedosegljiv, kar je nosil v svoji temni duši, ji je bilo tako tuje in že je skoro včasih obupala, da si ga kdaj osvoji.

Ali vendar. Ako se je le ganila na cesto, gotovo sta se srečala in pridružil se ji je z lahnim nasmehom, ki pa mu je takoj zamrl, ko mu je kaj povedala.

„Zakaj ste tako plašni... zakaj niste odkritosrčni?...“ ji je dejal nekoč in jo pogledal ostro.

In tedaj je začutila tudi Slavka, da je res vse, kar mu govori, prisiljeno, a tisto, kar bi mu tako rada povedala, ji je ležalo globoko na dnu srca, zaklenjeno z deseterimi zapahi in znala, da bo moral odkleniti on sam — da bi prva rekla, ona je bila mnogo preslaba, mnogo preboječa...

In od tistega trenutka se ga je skoro bala, ker zdelo se ji je, da ji vidi v dušo, da mu je znana vsaka njena misel — a vendar molči, samo nasmiha se včasih — gotovo jo zasmehuje...

Nekoč sta sedela na večer v parku in bogve kaj mu je prišlo na misel, da jo je poprašal:

„Pravite, da ste včeraj jokali?“

Kaj sličnega mu je pripovedovala večkrat, a navadno je na taka pripovedovanja molčal ali pa jo pogledal začudeno, da ni znala, kaj meni.

„Da, jokala sem...“

„In čemu?“

„Ne vem —“

„No, brez vzroka menda pameten človek ne joka!“

„Jaz vam ne morem povedati —“ je zavzdihnila in čutila je, da jo drži v grlu ko mrzla, železna pest... „Včasih jokam, ko sama ne vem za kaj. Ljudje me sovražijo, ko bi vendar tako rada vsem ustregla. — O, da bi imela človeka, ki bi čutil z menoj, — človeka, kateremu bi lahko potožila vse!“

Tedaj je stisnil ustnice in se zazrl v njo. Široko so se mu razprle oči in nekaj krutega mu je ležalo na ustnicah.

„Jaz bi vas pretepel“, je siknil čez nekaj časa. „Pretepel bi vas, da bi vam lila v curkih vroča kri, bičal bi vas in potem bi se tako od srca smejal, kakor še nikoli! Z lastnimi zobmi bi vas razmesaril na drobne kosce, ki bi jih raz-

metal daleč naokoli, da bi vas ne videl in ne čul nikdar več!“

„Kaj sem vam storila?“ ga je poprašala plaho in debela solza se ji je utrinila v očesu. Rada bi ga prijala za roko, jo pritisnila k ustnicam in ga poprosila ponižno:

— O molčite, molčite, to boli! Te vaše besede me bičajo bolj kot da me bijete v resnici!

„Hej, vidite“, je nadaljeval s temnim obrazom. „Kadar vas vidim da jokate, ker sem vas ranil z brezsrčnimi besedami, sem vesel. Te vaše solze ljubim tako neizrečno! Čujte, zaklinjam vas, — kaj vam rabi vaš ponos!...“

Tedaj ga resnično ni razumela.

„Jaz, da sem ponosna? Ne, motite se!“

„Da, ponosna“, ji je zatrdil in jo pogledal osorno. „Ali kesali se boste radi tega ponosa — verujte mi. Sicer pa me vse skupaj nič ne briga — trmoglavke ste vse, in jaz vem, da ne bodem povedal nikdar nikakemu dekletu, da jo ljubim. Vrag vas vzemi!“

In potem je šel.

Uro pozneje pa sta se srečala na ulici in poprosil jo je, ako mu dovoli, da jo spremlja.

Konec sledi.

Nad 25 milijonov kron škode imamo na Štajerskem, kakor se je statistično izračunalo, vsled suše samo pri živinoreji. — Tudi v sadjarstvu je škoda ogromna, ker ima sadje na eni strani silno slabo ceno, na drugi strani pa ga kmetje ne morejo vsled pomanjkanja denarnih sredstev na drug način izrabiti. — Da je škoda tudi v vinoreji velikanska, pač ni treba posebej povdarjati. Gotovo je, da bo znašala vsa škoda, ki jo bodo trpeli zaradi suše štajerski kmetovalci, do 100 milijonov kron. V primeri s tem seveda državna pomoč (dozdaj borih 300.000 K) le kapljica v morje, — je le kakor v zasmeh težko oškodovanemu kmečkemu stanu!

Iz poštne službe. Poštna ekspeditorica Ljudmila Širca je imenovana za oficijantino v Brežici. —

Imenovanje. Predsednika okrožnega sodišča v Celju g. Antona pl. Wurmserja je imenoval cesar dvornim svetnikom.

Poročil se je g. Franc Šegula, učitelj z gđ. Janjo Job-ovo, učiteljico pri Sv. Marku niže Ptuj.

Umrli je v Radgoni 17. t. m. usnjar Karl Knobi. Zadela ga je kap.

Žrtve pijančevanja. Dne 16. t. m. so našli v potoku Aš na Zg. Štajerskem truplo 60 let starega delavca Josipa Kacensteinerja. Dognalo se je, da je v pijanosti padel v potok in se tako utopil. — Dne 17. t. m. je žagar Grismajer našel na jezu potoka v Turnovi mrtvega, leta 1845. rojenega hlapca Fr. Auerja, ki je v pijanosti gredeč k svoji ljubici, padel v potok in utonil.

Umrli je v četrtek 20. t. m. v Beljaku g. Fran Eller. Pokojnik je bil eden izmed redkih narodnih nadučiteljev na Koroškem in častni član občine Marija na Zili. Doma je bil blizu Vojnika na Štajerskem. „Zadružna Zveza“ v Celju, pri kateri je sodeloval kot ud nadzorstva ves čas njegove obstanka, je zgubila z njim jako vnetega zadružnega delavca na Koroškem. Bodi mu zemlja lahka!

Celjska nemščina. V Žalec je došlo pred kratkim sledeče, v celjski nemščini pisano pismo: Pite Fran K. um Puch fir Madl er ist schtorck krank mas Sspitol geben one pihl sspitol nimt nit Pite Fran ssiksn zum gemajda obi in zilli. Bern niks pekumen bis 20 kse tos beama in Griht anzaign. — Celjski mestni očetje, kaj pravite k nemščini celjskih meščanov?

Umrli je minoli ponedeljek v Šmartinu na Pohorju župnik M. Brezovšek, star 69 let. Pokojnik je služboval 36 let v Šmartinu in je bil še duhovnik stare vere, to se pravi izpolnjeval je svoje dolžnosti tako kakor jih ne izpolnjujejo sedanji duhovniki, ki prisegajo na ljubljansko veroizpovedanje.

Iz Savinje so rešili minolo nedeljo v Laškem trgu hlapca Pajka in pivarniškega delavca Kitaka. Oba sta po nesreči po noči zašla v vodo. Vrli rešitelji so čevljar Brožko, žel. uradnik Sinek in obč. stražnika Herman in Kranjc.

Iz Družmirja pri Šoštanju. 8. septembra priredijo naši vrli kmetski fantje in dekleta vrtno veselico pri Basistu. Pojdimo med nje da jih navdušimo za narodno delo! Na svidenje!

Obrambne odseke v svojih društvih namepravajo ustanoviti klerikalci ter tako baje tudi začeli delati „za mejo“. To bi bilo prav in lepo in mi bi gotovo z veseljem pozdravili njih delo, ko bi gospodje svoj načrt zagovarjali s poštenejšimi sredstvi. „Slov. Gosp.“ namreč pravi: „Liberalci so v svojih glasilih odklonili skupno delo vseh slovenskih strank pri družbi sv. Cirila in Metoda“. — Kdor ve, kako smo baš mi zagovarjali skupno delo vseh strank v tej edini obrambni naši družbi, se mu mora gabiti in studiti zavijanje in laganje klerikalnega lista. Mar bi rekli odkrito: „odklanjamo skupno delo z liberalci“ — in pozdravili bi njih samostojno obrambno delo. Takšnemu zahrbtnemu početju pa velja naš: fej!

Telefon v Žalcu. Časopisje poroča, da je ministrijski predsednik Beck obljubil Žalčanom, da se bo tudi Žalec priklopil interurbanskemu (medmestnemu) telefonskemu prometu.

Dr. Korošec v Sarajevu. Ljubljanski „Slovenec“ je nedavno temu sporočil, da je dr. Korošec govoril v Sarajevu pred hrvatskim in muslimanskim delavstvom. Ne vemo sicer, kaj je iskal v Sarajevu (menda zopet zdravje!), čudno se nam zdi samo, da „državni poslanec“ dr. Korošec utegne hediti lepo po svetu, njegovi „volivci“ pa javkajo in trpe pod posledicami grozovite suše in drugih nezdod. Čujemo, da hodi z njim tudi dr. Benkovič. Spamo, da bosta pri prihodnjih volitvah šla tudi kandidirati v Bosno!

Velika ljudska slavnost v Konjicah se vrši v Konjicah povodom 25 letnice poslovanja posojilnice; g. Šepic praznuje ob enem 25 letnico kot ravnatelj zavoda. Veselica se začne popoldne ob štirih. Obeta biti pravi narodni praznik.

Častnim občanom je imenoval občinski zastop v Radgoni grofa Stürgha zaradi njegovih zaslug za mesto.

Ptujski okrajni šolski svet je sedaj tudi izvrševalni odbor nemškega narodnega sveta. Na Ptujski gori je razpisano mesto nadučitelja. Krajni šolski svet je sestavil terno predlog, a Ptujčani so kratkoma to terno brez stvarnih vzrokov zavrgli. Ptujski Strasschill se hvali pri kmetih, da nobeden naroden učitelj ne postane nadučitelj. Strasschill pravi, da za to jamči. To so sramotne razmere. Ali bode deželni šolski svet tudi v tem slučaju ustregel brez ozira na stvarno utemeljene predloge kmetov le povelju nemškega narodnega sveta, kateremu služi ptujski okrajni šolski svet?

Bera duhovnikov. Znani župnik Ogrizek v Dramljah ne pozna usmiljenja s kmetom. Kljub slabi letini je oznanil, da bode kaplan Jamšek šel pobirat žito in druge pridelke. Občinski odbor v Dramljah je zato soglasno sklenil, da se kaplanu to beračenje prepove, ker je bernja odkupljena. Županstvo je ta sklep naznanilo okrajnemu glavarstvu v Celju s pripombo, da se bodo poklicali žandarji, če bi kaplan z dobra ne ubogal. Glavarstvo je prepis zapisnika takoj poslalo župniku in kaplanu. Nato je kaplan opustil beračijo. Za predlog so glasovali vsi občinski odborniki, tudi pristaši kmečke zveze.

„Slovenski Gospodar“ ima, kakor poročajo, proti sebi 13 tožb zaradi razžaljenja časti. Vsekakor lepo znamenje za list katoliške duhovščine!

Okrajni šolski svet ormoški je v seji dne 20. t. m. na predlog g. dr. Omulca sprejel sledeči sklep: Štajerski deželni šolski svet naj izdela času primeren zakon o plačah ljudsko- in meščansko-šolskih učiteljev kot vladno predlogo. V tem zakonu se naj določijo plače učiteljem v oni meri, kakor jih imajo državni uradniki 4 spodnjih plačilnih razredov (11., 10., 9. in 8.) po časovno veljavnih zakonih, in sicer i glede službene plače i glede penzije. — Enak sklep je storil tudi okr. šolski svet rogaški in še več okr. zastopov.

Iz Slovenske Bistrice se nam piše: Tukaj je ustanovil nedavno neki Jože Čvarte mladeniško zvezo za celi naš okraj. Mož je preveč brezpomembna osebnica, da bi se z njim obširneje bavili. Je pač slepo orodje politikujoče duhovščine! Svetujemo mu pa, naj bo prav lepo miren, naj deluje lepo dostojno, naj ne hujska proti rojakom, ker bi v nasprotnem slučaju bili primorani ga spomniti onih časov, ko se je na pole nabiralo doneske za našo narodno godbo!

Ogenj v vlaku. V noči od 19. do 20. t. m. je nastal v tovornem vagonu vlaka, ki je peljal iz Zagreba v Zidanimost, ogenj. Opazili so to v Rajhenburgu. Rešiti ni bilo mogoče ničesar. V vozu so bile največ kokoši in jajca.

Škof — ali generalštab lažikmečke zveze? Kdo od teh dveh ima vrhovno oblast nad našo duhovščino? Odgovor: škof ne! Generalštab km. zveze v Mariboru komandira, kakor se mu zljubi, nad dejanjem in nehanjem naše duhovščine. Tako je zapovedal nedavno temu nekemu duhovniku, da je moral odstopiti kot odbornik narodne čitalnice in tudi kot predsednik javne ljud. knjižnice. To je dejstvo, ki ga priobčujemo brez komentarja!

Meščanska šola v Celju je zopet osrečena z dvema novima Nemcema. Šola je ustanovljena za Slovence, a ima danes popolnoma nemški značaj. Nedavno temu smo poročali, da sta na šoli prosti dve učiteljski mesti in smo zahtevali, naj se zasedeta s slovenskimi učitelji. Sposobnih slovenskih učiteljev za meščanske šole je v izobilju. Pa kaj to briga dež. šolski svet. Dozdajni učitelj na tej šoli Freiburger je imenovan za ravnatelja meščanske šole v Radgoni; istotja je premeščen tudi Lakitsch. Na njuni mesti sta imenovana v Celje Nemca Jožef Hölzl in Karl Lechner. Kaj pak! Deželni šolski svet mora pomagati varovati nemški značaj Celja!

„Kmetijsko knjigovodstvo“. Knjigo te vsebine v 3 delih izda štajerska kmetijska družba za malo ceno 2 K 40 vin. Kdor hoče knjigo dobiti, se mora do 31. t. m. zglasiti pri družbi. Kaj pomeni danes knjigovodstvo v vsakem umnem gospodarstvu, posebej tudi v kmetijstvu, to so danes hvalabogu že spoznali najrazumnejši možje. Naročajte knjigo, kmetovalci!

Že zopet preplačano! Ko je hotel Terschekov v Celju prešel v slovenske roke, so pisali nemški časopisi, da je gotovo za 50.000 kron preplačan. S tem so pač hoteli pred nemškim svetom pokriti svojo zavrženo politiko. — Zdaj so kupili Slovenci Oroslov hotel na Dobrni. — In glejte! Tisti Nemci, ki kupijo n. pr. v Celju vsako prezadolženo hišo, pišejo zdaj zopet, da je tudi ta hotel preplačan. Kakšna skrb naenkrat za nas!

Štajerčevski strankin shod. Kakor iz „Tagespust“ posnemamo, je bil strankin shod „Štajerčevcev“ v Ptujju preteklo nedeljo obiskan le od nemških meščanov. Pozdrave so poslali nemški poslanci iz Gradca in Celovca, iz česar sledi, da je „Štajerc“ le orožje nemštva za ponemčenje Spodnje Štajerske. Nemško poročilo samo pravi, da je predsednik izrazil veselje, da je prišlo tudi nekaj kmetov. Kmečka stranka, ki šteje tudi nekaj kmetov, je vsekakor imenitna stranka. Zanimivo je, da so sklenili postaviti za deželni zbo kandidate v 6 okrajih na Spodnjem Štajerskem.

Iz Petrovč. V nedeljo dne 30. avg. se vrši ob 4. uri popoldne v Petrovčah v prostorih gosp. Jezovnika (Šantl) velika veselica v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Na sporedu sta igri: „Veharjevo letovišče“, burka v treh dejanjih in veseloigra „Raztresenca“. Po igri je prosta zabava in ples.

Celjski odsek „Prosvete“. V sredo 2. sept. ob 2. uri popoldne se vrši v Žalcu (hotel Virant) občni zbor celjskega odseka „Prosvete“ in sestanek savinjskega dijaštva. Tovariši, pridite mnogoštevilno! Vabimo ob enem vse nedijake, ki razumevajo življenje in stremjenje slovenske mladine.

Umor iz ljubosumnosti. Minoli petek je prišel pekovski pomočnik Franc Super, doma iz Velike Pirešice, v Lahajnerjevo gostilno v magdalenskem predmestju v Mariboru k natakarki svoji ljubici, Reziki Vogrinec. Super je hodil brez dela okrog. Pil je v gostilni, nato pa se je splazil v sobico, kjer je spala Vogrinec s svojo sestro ter se skrtil pod posteljo. Ko se je spravila natakarka o polnoči s sestro k pokoju, se je Super prikazal in svoje prestrašeno dekle nekaj nagovarjal; ta pa ga ni hotela poslušati in je šla v gostilniško sobo, da bi tam imela mir pred njim. Super je nato legel v njeno posteljo in se dobro naspal. Zjutraj pa je šel v gostilniško sobo za boljše goste, zaklenil vrata in se pričel z Vogrinecovo pričakati, kakor se sodi, iz ljubosumnosti. Nato pa je dvakrat ustrelil v njo, in sicer enkrat v sence, drugič pa v tilnik. Dekle je bilo pri priči mrtvo. Ljubosumni Super se je ustrelil z revolverjem v desno senco in ker se ni smrtno zadel, se je še z nožem zbedel v levo senco. Na streljanje so vdrli domačini v sobo in našli tam Vogrinecovo mrtvo v krvi, Supra pa brez zavesti. Odpeljali so ga v mariborsko bolnišnico, umorjeno natakarico pa na pobrezko mrtvašnico.

Naš rojak Karl Goričan iz Višnjevasi pri Vojniku, ki je z izvrstnim uspehom napravil izpite na visoki poljedelski šoli na Dunaju — je nastopil službo v Minsku na Ruskem. Tako odhajajo prisiljeno najboljše naše mlade moči na tuje, in odkod naj potem pričakujemo napredka.

Iz Št. Petra v Sav. dolini. Po naključju sem naletel na velik in neodpušljivi greh nekega tukajšnjega trgovca. Šel sem v prodajalno, da si kupim svalčic in vžigalic. Zanimal sem seveda Ciril-Metodovih, a trgovec je rekel, da so mu pošle. Ponudil mi je one za „obmejne Slovence“. Seveda jih nisem vzel ter sem pustil tudi svalčice s pripombo, da kupim drugič, ko bodo Ciril-Metodove v zalogi. V vasi sem izvedel, da ta trgovec sploh nima družbinih, pač pa poleg „obmejnih“ tudi — nemške. S tem se hoče prikupiti ne samo „zvezarjem“, pač pa tudi nemškutarjem ter s tem kaže popolno svoje nenarodno mišljenje. Že „obmejne“ vžigalice so protislovenske, ker konkurirajo družbinim, a če še ima nemške, je to popoln škandal, ki ga trpe lahko le naši klerikalci, katerim je narodnost deveta briga, samo da dobe oni svoj delež. Tega trgovca opozarjamo, da opusti nemške vžigalice ter si nabavi Ciril-Metodovih, sicer ga v kratkem priobčimo imenoma. Zavednim Šentpeterčanom priporočamo tega trgovca v kontrolo, kajti škandal bi bil za slovenski Št. Peter, da bi se prodajalo izdajalsko blago. Pozor!

Popotnik.

Kozje. Okrajni zastop je sklenil povodom cesarjevega jubileja darovati 1000 kron društvu za varstvo otrok in oskrbo mladine v našem okraju. Svota se je dne 18. t. m. izročila načelniku zastopa.

Pogreb dr. Gustava Ipavca v Št. Jurju ob juž. žel. je prav lepo pokazal, da ga niso cenili in spoštovali le domačini temveč tudi sosedje in rojaki po vsem Slovenskem. Nj tu mesta, da bi natančneje opisovali njegove zasluge kot zdravnika, nar. gospodarja in znamenitega skladatelja slov. pesmi, katere se pejejo na koncertih in veselicah po celi domovini. Pogreb je bil veličasten: udeležilo se ga je poleg domačinov odposl. „Celj. pevskega društva“ in „Glasbene Matice“ v Ljubljani. Tudi mnogo drugih odličnih mož je bilo navzočih. Pevci so ganljivo in dovršeno peli doma, v cerkvi in na pokopališču; ob odprtem grobu so govorili ranjkemu slovo gg. dr. Rakež, Kveder in dr. Schwab. — N. v m. p.!

Iz Šoštanja. V ponedeljek zvečer so se vračali sejmarji iz Velenja. Pri tej priliki sta se posestnik Podurčan in Pleteršek iz Škal za nekega konja prepirala in klofotala. V tem sta prišla v gostilno na Kantini v Škalah. Tam je igral harmoniko Grega Kovač, sin župana. Prepir se je nekako obnovil in neki Janez Napotnik je zadal brez povoda Kovaču z nožem udarec na glavo ter ga na mestu ubil. Kovač je bil od ustanovitve šoštanjske Narodne godbe vedno zvesti godec, miren in priljubljen fant. Godba mu je skazala tudi zadnjo čast. Zemlja mu bodi lahka!

Politični shod v Kaplji pri Arvežu. kateri je bil napovedan za minolo nedeljo, se ni vršil, ker dotični gostilničar, pri katerem bi se imel vršiti shod, ni dal prostorov na razpolago. Šolsko vprašanje v Kaplji stoji sedaj v tem stadiju: občinarji so se izjavili, da sprejmejo podporo „šulferajna“ za razširjenje šole v trirazrednico, ako ostane v prvem razredu slovenščina učni jezik, v ostalih dveh pa učni predmet. — Shod je bil odpovedan v zadnjem hipu; g. posl. Roblek je šele na vlaku zvedel za to.

Roje pri Št. Petru v Sav. dol. Zadnjo nedeljo smo imeli na Rojah prijateljski večer. Priredila so ga naša dekleta. Pokazala so, kaj da premorejo. Prireditev je bila njihovo lastno, samostojno delo. S tem so pokazala, kako so omikana in požrtvovalna. Saj pa je trud obrodil tudi sad. Žela so občno pohvalo. Vsa čast vrlim rojskim dekletom!

Razpisano je učno mesto na šestrazrednici v Poljčanah, 3. plač. razred. Prošnje do 30. septembra.

Za dekana v Šmarje pri Jelšah je imenovan g. Janez Bohanec, dozda župnik v Svetinjah pri Ormožu. Mož je bil v ormoškem okraju poleg tomaževskega dekana Čafa najhujši agitator km. zveze med duhovniki. Morda mu je baš to naklonilo dekanijo. Mi mu jo privoščimo iz srca in upamo, da se mu nekoliko ohladi njegova kri.

Za prosveto ljudstva! Odseku „Prosvete“ za slovenjebistriški in konjiški okraj so darovali gg. Dr. Bogumil Vošnjak 20 K, prof. Pascolo 10 K in Ivan Šepić v Konjicah 5 K. — Prispevki naj se pošiljajo na: Ludvik Mlakar, abiturijent, Hošnica pri Laporjih p. Slov. Bistrica.

„Naš škof pri Ploju pač ne bo v narodno šolo hodil.“ Tako vsaj pravi zadnji „Slov. Gosp.“ Verjamemo, da se mu na stara leta ne bo več ljubilo spreobračati svojega očitveno protinarnega mišljenja. Mož, vodja po ogromni večini slovenske škofije, ki vkljub mnogokratnim protestom slovenske javnosti še vedno kakor v zasmeh Slovincem izdaja nemiški šematizem svoje škofije, mož, ki kot virilist v deželnem zboru ni nikdar zastavil niti ene besede v korist tlačenim Slovincem, ki ga je nasprotno vsikdar manjkalo, kadar se je šlo za slovenske koristi, mož, ki se je pustil že nešteto krat hvaliti od „Štajerca“ in od nemških listov zaradi svoje narodne „znosljivosti“ (kaj Nemci pod tem mislijo, itak zna vsakdo!) — tak mož seveda ne bo spreminjal več svojih docela nenarodnih, protinarnih in protiljudskih nazorov. List pa, ki zagovarja „narodnost“ takega človeka, postaja naravnost smešen!

V Dobovi pri Brežicah je imenovana za odpraviteljico na novo vpeljani pušči gca Marija Vandal, dozda oficijantinja v Brežicah.

Ormoško nemštvo — se krha? „Domovina“ z dne 24. t. m. pripoveduje sledeči značilen dogodek: Dne 9. avg. ob priliki velikega slov. koncerta v Ormožu so šli neki varaždinski gostje večerjat k Bauerju. (Kakor znano, je Bauer eden eber ormoškega nemštva! O p. ure d.) Tam pa je nahrulil advokat dr. Delpin (češ da se tam vori samo nemški!), a ga je gosp. Bauer zelo epko zavrnil, češ da živi on od slovenskih in naških gostov, od ormoških „Nemcev“ pa da ni ničesar. Grozil je celo, da proda svoj hotel

Slovincem. — „Predsednik spodnještajerskega nemškega narodnega sveta“ — pripominja „Domovina“ — „nima torej s svojim radikalnim nemštvom niti doma v Ormožu sreče!“

Iz Lahonec pri Ormožu. Dne 19. t. m. izvršil se je v naši občini grozen zločin. Mizar J. Klemenčič p. d. Šegula in živinski mešetar Matija Cvetko sta dalje časa v tukajšnji gostilni popivala. Končno sta se sprla in Klemenčič je Cvetka zabodel z dolgim nožem, tako da je bil ta takoj mrtev. Klemenčič je še potem ranil sam sebe na rokah. Orožništvo je bilo hitro na mestu groznega zločina. Zločinec je moral pri svoji žrtvi čakati komisije in so ga po isti odvedli v zapor.

Požar. V Hranjigovcih (župnija Sv. Tomaž pri Ormožu) je dne 18. t. m. pogorelo pri posestniku Jožef Rajhu. Zgorela je hiša in gospodarsko poslopje z vsemi pridelki. Škode je do 6000 K; kmet ni bil zavarovan. Pravijo, da so vzrok požarja kadilci.

Iz Jarenine se nam piše: Radovedni smo, kakšen odgovor bo dal znani „prvoboritelj“ klerikalizma kaplan Vračko na sledeče vprašanje: kakšen obisk je imel v sredo dne 19. avg. od 9.—11. ure zvečer? „Zastrta so bila okenca“ — a on menda ni spal „božjega sna“, kakor se pravi v znani Kettejevi pesmi, dasi ni bilo luči?

Nesreča pri streljanju. Pri Sv. Andražu v Slov. gor. je o priliki cesarske slavnosti 18. avg. Anton Šalomon tako nerodno postopal pri streljanju iz možnarjev, da mu je šel cel strel v trebuh in so mu takoj izstopila čreva. Šalomon je na mestu izdahnil.

V stalni pokoj je šel (t. j. je moral iti) v Mariboru g. Gabriel Majcen, dozda učitelj na mariborskem učiteljsišču, znan izza časa znanega štrajka dijakov na tem zavodu. V političnem življenju zvest hlapec dr. Korošca, v mnogih stvareh celo njegov svetovalec, je bil tudi v šoli manj učitelj nego politik. Svojim dijakom je hotel po vsej sili vcepiti svoje ultra-klerikalno mišljenje. Upamo, da dobi sposobnega in objektivnega naslednika.

Suroveži. V nedeljo dne 9. t. m. so doslej še neznani suroveži grozno razmesarili fanta Štefana Helerja iz Dugoš pod Mariborom. Leži v mariborski bolnišnici in je njegovo stanje zelo nevarno. Slovensko duhovništvo, hic Rhodus, hic salta!

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda se vrši dne 13. septembra v Ptujju. Opozarjamo vse narodne Slovence, naj se udeležijo skupščine!

Shod v Ptujju. Izmed govornikov nedeljskega shoda v Ptujju omenimo še, da so govorili k dnevnemu redu visokošolec Vesenjaki in kmetovalci Miha Brenčič, Rober. Vršič, Šegula in Potočnik.

Lepe Ptujčanke. Komu ni znana hudomušna narodna pesem: „Pa ptujška dekleta so lepa zares, so lepa zares, pa zares; pa gvišno bi one še lepše bilé, še lepše bilé, ko b' tudi se one še hmivati hté, pa zares!“ No, da se menda danes nemške lepe Ptujčanke umivajo, tega jih je že naučil „purgamajster“ Ornik v svojem medhenhejmu ali „haremu“ kakor so svoj čas zasmehljivo pisali časniki; da pa še kljub temu Ptujčanke niso lepše, niti lepe, to kaže dogodek, ki se je zgodil pretekli teden v Ptujju. Prišel je bogve od kod neki žid v Ptuj, dr. Weiss, kateri je raztrobental po celem mestu, da bo Ptujčanke s hipnotizmom pomladil in olupšal. Da kaj takega ni mogoče, ve vsak naš kmečki človek; visoko „izobražene“ Ptujčanke pa so židu verjele in se res dale minuli četrtek s privoljenjem Ornikovim za 1 krono mladiti in olupšati. Mlade in lepe pa niso „gratale“, pač pa — bolne. Hipnotizem jim je naškodil. Okrajni zdravnik dr. Maučka je slednjič Weissu hipnotiziranje prepovedal — in Ptujčanke, revice, bodo morale ostati tudi v prihodnje navzlic nežni purgamajstrovi skrbi za nje stare in, kakor same priznavajo, grde. Bog pomagaj, če narava komu lepote ne poda, i, tega niti židovski zdravniki niti oče Ornik ne morejo popraviti.

Ogrski Slovenci prebivajo skupno v županiji železni, zaladski in šomodski. Sosedji so jim na severu in zapadu Nemci, na vzhodu Ogrji, le na jugu se dotikajo Hrvatov in štajerskih Slovincov. Najzanimivejše pri vsem je pač to, da njih število raste, ker so se pomnožili za kakih 3000 duš od l. 1890.—1900. Tako je torej v treh županijah preko 64.000 Slovincov. — Raztreseni so potem še v raznih drugih stolicah Ogrske; precej jih je na Reki in preko 6000 v Zagrebu.

Zveza narodnih društev.

Pevsko in tamburaško društvo „Zvon“ v Trbovljah priredi dne 8. septembra t. l. v „Skalni kleti“ pri Celju koncert, na katerega že danes opozarjamo. Polovica čistega dobička je namenjena „Sokolskemu domu“ v Celju. Naj se druga celjska društva ozirajo na to prireditev.

Ljudska veselica se vrši v Konjicah na vrtu „Narodnega doma“ v nedeljo, dne 30. avgusta 1908 povodom 25 letnega poslovanja Posojilnice v Konjicah. Spored: Ob 8. uri zjutraj sv. maša na čast sv. Cirilu in Metodu. Popoldan ob 4. uri: 1. Pozdrav navzočih gostov. 2. Slavnostni govor. 3. Koncert. Svira polnoštevila celjska narodna godba ter poje Slovensko pevsko društvo v Konjicah. Ant. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor. St. Pirnat: „Žalost“, osmeroglasen mešan zbor. H. Sattuer: „Za dom med bojni grom“, možki zbor. Konjiške narodne, osmeroglasen mešan zbor. Vstopnina prosta. Veselica se vrši pri vsakem vremenu. Za zunanje udeležence vozi ob pol 1. uri popolnoči v Poljčane poseben vlak, ki ima zvezo s Celjem in Mariborom.

Bralno društvo v Laškem trgu ima svoj izredni občni dne 30. avgusta 1908, ob 3. uri popoldne v bralni sobi „Pivnice“ na Laškem. — V slučaju nesklepčnosti se vrši izredni občni zbor eno uro pozneje ob vsakem številu navzočih članov.

Narodni trgovci naj bi imeli v svojih prodajalnah nabiralnik Ciril-Met. družbe ter uporabljali razne prilike, da naberejo mal dar za šolsko družbo. Tak naroden trgovec, ki se zaveda svojih dolžnosti kot Slovenec, je gosp. Rudolf Pevec v Mozirju. Ne samo, da ima v zalogi vsakovrstno družbino blago, pa ima tudi nabiralnik, v katerega se je prvič, a v kratkem času nabralo 23 K. — To je lepo in častno za trgovca in tembolj za g. Pevca, ker je kot se mi zdi v trgu, razun g. Tribuč edini, in najbrž tudi edini v dolini, ki ima nabiralnik. — Narodni trgovci! pokažite svoj narodni čut, ne kažite svoje zavednosti le v besedah, pač pa tudi v dejanjih.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo na večer godovanja gosp. Rudolfa Peveca K 12'60; za prelomljeno bratovščino so plačali trije gospodi po 70 h = 120 + 70 h; kegljalci K 1'52, ga. Jos. Blaž 6 K od Ciril-Metodove maše; torej skupaj en dan K 33'32, ki so se poslale šolski družbi. Narodnjaki, posnemajte.

Družbi sv. Cirila in Metoda je koristen, kdor jo podpira gmotno, kdor uporablja blago, ki se prodaja njej v korist, kdor sodeluje pri podružničnih veselicah, kdor jo priporoča s pojasnjevanjem njenega plemenitega delovanja za obrambo slovenstva. Prijetni so naši družbi tudi taki računi, ki so sicer na njo naslovljeni, pa pokriti, ne da bi morala družba kaj plačati. Ključavničarski mojster v Ljubljani g. Rebek ima prav lepo navado, da izvrši kako delo po družbi naročeno, plača pa svoj račun sam. Hvala!

V VII. seji ožjega odbora družbe Ciril-Metodove dne 13. mal. srpana se je obravnavalo poročilo o nadzorovanju družbinih šolskih vrtcev. Marljivo oskrbovani vrtci v Škednju pri Trstu ne zadostuje, ker ima prostora samo za 40 otrok, a sprejeti bi mu jih bilo preko stotine; zato bode škedenjski podružnici naloga, da poskrbi vrtcu za večji prostor, družba pa se zaveže, da bo plačevala vrtnarico. Šolski knjižnici pri Sv. Jakobu v Trstu se je določila stalna letna pripomoč. Odboril se je predlog, da se izdajo podobe slov. apostolov sv. C. in M. in drugih slovenskih veljakov v taki obliki, da bodo prikladne za razdelitev šolski mladini. Družba si je nabavila nekaj tisoč odtiskov slik sv. C. in M. s sprejemnico. Nadejati se je, da dobe odjemalcev posebno med šolskimi učenci, ki bodo s temi odtiski okrašali prvo stran svojih knjig.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Šulferajnski šoli v Šiški pri Ljubljani je podelilo naučno ministerstvo pravico javnosti. Kako so postrezljivi!

Tatvina. Neznani tatovi so vlomili v gostilno Iv. Čubeja na Ajševici ter odnesli tobaka in cigaret za 120 K. Tatove iščejo.

Kranjski deželni zbor je poslal minister-skemu predsedniku brzojavko, v kateri obžaluje, da je vladna podpora v tej strašni sili tako mala. Kranjsko kmetijstvo stoji pred propadom.

Umrli je 25. t. m. v Trziču niže Ptujja učiteljski Franc Rakuš. Od velike noči je bolehal na sušici, ki je že marsikateremu dijaka ugasnila luč mladega nadpolnega življenja.

Stoletna aloa (rastlina, spadajoča v vrsto lili) v Tivolskem parku v Ljubljani je začela cvesti. Aloin cvet je velika redkost, zato ga hodijo ljudje iz blizu in daleč gledat ter občudovat.

Vinska letina na Dolenjskem bo letos jako obilna in bo daleko prekosila lansko. Grozdje je že skoro dozorelo.

Vseslovanska razstava v Moskvi. Nedavno temu je zboroval v Kranju zbor zaupnikov pod predsedstvom poslanca Hribarja v zadevi vseslovanske razstave v Moskvi. Sklenilo se je razviti za udeležbo na razstavi v vseh slovenskih pokrajinah veliko agitacijo.

Zaradi častikraje je bil obsojen urednik celovškega lista „Mir“, ki je zadnji čas žal zašel popolnoma v Šusteršičevo politično strujo in blazno psuje vsakega Slovenca, ki ni klerikalec.

Utonila je v Savi pri Krškem žena nadučitelja Adlešiča v Krškem. Zmešalo ze ji je in je sama skočila v vodo.

Mnogo polhov je letos po Kranjskem, ker je po gozdovih mnogo bukovec in druge hrane za nje.

Iz kmetijske šole. Učitelj je vprašal v kmetijski šoli učenca: „Kako ohranimo svinjsko meso najdalje sveže?“ Učenec: „Ako pustimo svinjo živo.“

Podpora kranjskim živinorejcem. Poljedelsko ministerstvo je dalo za kranjske živinorejce še 300 tisoč kron podpore. In štajerskim?

Električno železnico so zgradili v Gorici in jo meseca septembra slovesno izročijo prometu.

Sadno in grozdno razstavo v Novem mestu priredi tamošnja kmetijska podružnica od dne 26. do 28. sept. t. l.

Protiklerikalno dijaštvo iz Goriške je zborovalo dne 21. t. m. v Gorici v protest proti shodu klerikalnih študentov, ki so ga klerikalni voditelji aranžirali, da bi vjeli par abiturijentov v svoja društva. Protiklerikalni shod se je lepo obnesel.

Kako neki je gospodom okoli „Edinosti“ pri srcu? Ti gospodje so svoječasno bljuvali žveplo na tiste štajerske narodnjake, ki so se ustavili podivjanju ljudstva od strani klerikalcev. Slogo in zopet slogo so pridigali. Vkljub vsemu svojemu slogaštvu pa imajo danes pred vrati Trsta Hanibala v obliki najsurejšega klerikalizma. Društvo za društvom ustanovljajo klerikalci, in že septembra meseca ustanovijo „tržaško krščansko socijalno zvezo“. Ljutejši boj kakor morda pri nas divja zdaj tam spodaj. Naprednjaštvo v Trstu bo pomandrano, ako se z odločnim delom ne postavi v bran prodirajočemu klerikalizmu. Veliko je vredno — spoznanje o pravem času!

Delavska zavarovalnica zoper nezgode v Gradcu in ravnopravnost slovenskega jezika.

Delavci po žagah, kamenolomih, tovarnah, rudnikih, plavežih, ladjarnicah itd. morajo biti v smislu državnega zakona zavarovani.

Za slovenske in nemške delavce na Štajerskem in Koroškem je v ta namen ustanovljena „Delavska zavarovalnica zoper nezgode v Gradcu“.

Ta zavod vsiljuje vjednomer slovenskim podjetnikom nemške proračune, prejemnice, cenike za prispevke in odloke o uvrstitvi v posamezne razrede, rzsodbe o podporah itd.

Da samonemških tiskovin večina Slovencev ne razume, je jasno. Mnogim se z njimi prouzročajo troški za tolmačenje in prestavljanje in povrh še zamuda.

Delavska zavarovalnica je urad. Za njo velja člen XIX. državnega osnovnega zakona ravno v isti meri, kakor za vse druge urade. Ona mora slovenskim podjetnikom določiti vse v slovenskem jeziku.

Da pošilja delavska zavarovalnica zoper nezgode na Slovensko samonemške tiskovine in spise prihaja od tod, ker slovenska nezavednost ne zahteva slovenskih tiskovin in spisov in ker uradniki mislijo, da so Slovenci s tem zadovoljni, nekaj pa pripomaga k temu tudi njihovo nestrpnost nemško mišljenje, ki hoče pravice slovenskega jezika povsod izpodjedati.

Temu ravnanju ni težko v okom priti. Treba le zavarovalnici nemške tiskovine in spise vrniti ter zahtevati slovenske.

Tako je Jelšnik Josip, posestnik žage v občini Kokarje nedavno vrnil nemški „Einreichungsbescheid“, na kar so mu poslali dvojezičnega.

Zavarovalnica se ni izgovarjala, da nima slovenskih tiskovin, temveč je molče zahtevali ustregla. Tu ni bilo treba ne pritožbe na državni zbor ali na ministerstvo, ne na keterega državnega poslanca, temveč podjetnik Jelšnik si je

jezikovno pravico sam določil s tem, da je svojo zahtevo potom občine Kokarje zavarovalnici prijavil.

Jezikove pravice imamo sami v rokah, izvršujemo jih najprej sami, potem še le nam jih bodo višji priznali in dali.

Zadeva je tudi iz socijalno političnega stališča važna. Naši sinovi si iščejo širom domovine kruha. Svoj kruh najde več Slovencev pri zavarovalnici v Gradcu, a le tedaj, če bodemo tja vlagali slovenske vloge ter od tam zahtevali vse tiskovine in dopise v slovenskem jeziku, inace se bode iz slovenske moke pečen kruh naklanjal sitim Nemcem, lačen Slovenec pa pojdi za krunom širom sveta v večno zgubo naroda.

Slovenske občine in podjetniki, zavedajmo se svoje socijalne in kulturne t. j. narodne dolžnosti, uspeh ne more izostati!

Hmeljarstvo.

Prošnja na hmeljarsko društvo v Žalcu.

Rani hmelj je obran, pozni bo se kmalu začel obirati. — Pričenja se hmeljska kupčija. Ravno ta čas je za hmeljarja najtežavnejši. Od dobre kalkulacije pri hmeljski kupčiji, pri kmetu — pridelovalcu pri hmeljski prodaji je odvisno, ali bo kmet-hmeljar dobil trud celega leta primerno poplačan ali ne.

Vsaka kupčija je odvisna od poznanja hmeljskega trga. Naši hmeljarji morajo vedeti, koliko se povprečno na leto v svetovni produkciji hmelja porabi, koliko se ga je po zanesljivih cenitvah letos pridelalo, kak hmelj se je pridelal na tujem, posebno v češki deželi in koliko se za hmelj v drugih krajih ponuja, oziroma kako cene v tujih krajih stoje.

Naši hmeljarji po svoji večini vsega tega ne vedo oziroma se jim vsaj v zadostni meri ne razloži. — Hmeljarsko društvo v Žalcu poroča sicer s hvalevredno točnostjo o stanju hmelja v Savinski dolini, nimamo pa dovolj poročil o stanju hmelja in hmeljske kupčije v drugih deželah, posebno na Češkem, na Bavarskem, v Galiciji in na Ruskem.

Hmeljarsko društvo dobi gotovo vladna in tuja poročila na razpolago.

V imenu hmeljarjev bi bilo torej želeli, da podaja hmeljarsko društvo v vsakem „Narodnem listu“, ki bi naj bil in tudi je že deloma politično in gospodarsko glasilo savinjskih naprednih hmeljarjev, poročila o hmelju in hmeljski kupčiji pri nas in na tujem, da bodo naši hmeljarji informirani in se ne bo moglo zgoditi, da jih bodo brezvestni špekulantje — židje — spravili ob trud in dobiček celega leta.

Mednarodna razstava ječmena in hmelja v Berlinu.

V času od 10. do 18. oktobra t. l. se priredi v Berlinu mednarodna razstava ječmena in hmelja. Kakor posnamemo iz časopisov, bo na tej razstavi zastopana tudi Avstrija. In sicer aranžira c. kr. kmetijska družba na Dunaju poseben oddelek za ječmen in poseben oddelek za avstrijski hmelj. Za hmeljski oddelek se je ustanovil poseben odsek, v katerem je dne 1. t. m. poročal tajnik imenovane kmetijske družbe, profesor Häusler o dosedajnih pripravah in o dogovorih z berlinskimi uradom. Profesor Häusler je povdarjal kot veselo znamenje, da se je za razstavo oglašilo že mnogo udeležencev, vsled česar je pričakovati, da bo na berlinski razstavi Avstrija dostojno zastopana.

Opozarjamo s temi vrsticami naše savinjske hmeljarje na to razstavo in smo prepričani, da bodo savinjski hmeljarji oz. njih zastopstvo hmeljarsko društvo v Žalcu storilo vse, da bo v Avstrijskem hmeljskem oddelku berlinske razstave zastopan tudi savinjski hmelj, in sicer ali pod imenom Savinjski hmelj ali pa Štajerski hmelj. — Kajti treba bo za časa skrbeti, da se pridobi našemu izvrstnemu hmelju ime in sloves, kar se na ložje doseže potom razstav.

Obrniti se je tozadevno na c. kr. kmetijsko družbo na Dunaju — pripravljalni hmeljski odsek za berlinsko razstavo.

Dr. A. B.

O produkciji hmelja

trosijo različni hmeljski agenti neresnične vesti. Pravijo namreč, da se je pridelalo na svetu toliko hmelja, koliko ga pivovarne niti ne potrebujejo in da je še lanskoletnega hmelja precej na razpolago.

Po informacijah iz vladnih poročil in iz Žatca samega te govornice resnici ne odgovarjajo, ampak se splošno sodi, da je letošnji pridelek skoraj povsod v normalnih, to je navadnih mejah in da se o nadpridelku ne more govoriti. Tudi glede kakovosti hmelja se mora reči, da ni drugje boljša kakor v Savinjski dolini, ker je tudi in to posebno na Češkem trpel hmelj vsled suše in toče.

Hmeljarji se torej naj nikar ne dajo begati in naj ohranijo pri kupčiji — prodaji mirno kri.

B.

Gospodarski paberki.

Sadjerejci!

Tako kakor letos še nismo bili s sadjem obdarjeni. Posebno slive so prekosile drugovrstno sadje, kakor da bi tekmovala s svojo preobilo rodovitnostjo. Vse veje visijo obložene v tla da, kdor ni podpiral, mu debele veje lomi. Za tri leta bi bilo nekod sliv dosti, ko bi se naravna rodovitnost razdelila. Koliko sladkorja je shranjeno v teh slivah? Koliko redilnih snovi za stare in mlade, posebno pa mlade otroke je v tem sadju in kaj bode usoda teh tvarin? Slivovka. Ostanki pa svinjska hrana. Veliko gre v potoke in nekaj v gnoj.

Pri nas na Bizeljskem se toliko za živež v trgovine znosi, da marsikateri kmet obupno gleda v bodočnost, kje bo za vse to denar. Vse bo zopet morala dati gorica.

Koliko denarja bi se lahko prihranilo s tem, da bi imeli ljudje dosti suhih sliv. Otroci bi lahko dobili z vsakim koščekom kruha v šolo grede ali doma poleg še suhih sliv.

Kako lepo barvo imajo taki otroci, ki večkrat sadno jed dobivajo! Kako so zdravi kakor črešnja. Kaj pa imajo od slivovke? Nečimern pogled, nagajivost, strast in razposajenost, potem pa suho telo. Same budalosti uganjajo, in kako se naj taki potem v šoli učijo, ko pokrije megla možgane?

Vsega sadja pa se tudi ne more posušiti. Kako dobra bi bila potica ali kruh, če se sadje na drug način pripravi ter se iz sliv pekmes skuha!

Namesto slivovke kuhaj rajši zdaj pekmes. Drva rabiš zdaj ali pa pozneje. Za domačo rabo se to čisto dobro na sledeči način pripravi:

Osuš malo slive na deskah na solncu, da malo zvenejo. Pomij bakren kotel in jih deni v njega kuhat. Kuhaj 3 ure da so razkuhane, potem jih precedi na navadni rešetki s pomočjo brezove metle da dobiš koščice in večji del lupine vkraj, potem še kuhaj 7 ur naprej in mešaj neprenehoma s precej dolgim, seveda čistim veslom, da se na dnu ne prikuha in potem ko se že tako zgosti, da se na lopatico ali veslico prijema in dobi svetlo rumeno barvo, je kuhano zadosti. Deni to v en polovnjak ter ga zamaši, ko je poln. Razdeli ta polovnjak potem po zimi na manjše, ker se da pekmes leta in leta shraniti.

Tisoč in tisočkrat bo segla skrbna mati v to posodo in bo naredila otrokom omlete, cmoke, buhte — in to je bolj zdrava jed, kakor sirova ali orehova potica. Kako si bo gospodinja marsikateri groš vsak dan prihranila!

Če to storiš, bo gospodinja tudi delavce boljše in ceneje prehranila in ti rekla čez leto: „Zdaj pa lahko veš, kam je naših denarjev toliko šlo“, in koristil si posebno še razun žepu svojim otrokom in družini. Ako boš povsod štedil, ni ti potem treba imeti skrbi za bodočnost.

Dozdaj se je takega pekmesa vsako sadno leto prodalo po 200 vagonov iz Bosne. To je 200.000 kg po 1 do 2 krone. Glej kolika svota in na kak lahek način se je dobila! Ali nima Bizeljsko letos skoraj toliko sliv? Gotovo, ker še tam, kjer je toča bila, vse v tla visi.

Sicer je prišlo letos k nam izvanredno veliko podjetnikov sliv lupit in iz njih delat pri nele za pošiljatev po celem svetu; pa za vse je sliv še dosti.

Vem dobro, da ta moj nasvet zopet ne bo našel povsod gluhih ušes. Veselilo me bo, ker ne bo ta črtica zastoj.

(Priobčujemo ta člančič iz peresa odličnega bizeljskega domačina, ker bode zanimal gospodarje tudi drugod po Sp. Štajerskem. Op. uredn.)

Dr. Gorjanyjev krmilni kruh.

V novejšem času se na vse mogoče načine priporoča ta unetna krma, celo kot sredstvo, ki nadomesti vsako drugo krmo. Pravijo celo, da je v 100 kg takega kruha prav toliko redilnih snovi (hranin), kakor v 200 kg sena. Kmetijsko-kemično preiskovalnišče v Ljubljani je zato preiskalo kemičnim potom ta kruh in našlo, da sestojta: iz 88% vlage, 11,1% dušikovih snovi (surovega proteina), 1,3% surove tolsče, 42,1% dušika prostih izvljekljivih snovi (ogljikovih hidratov itd.)

33,9 % surove vlaknine in 2,8 % pepela. Dobro seno pa sestoji pri enaki vlagi iz: 8,8 % vlage, 14,7 % dušikovih snovi, 3,2 % surove tolsče, 44 % dušika prostih izvlekljivih snovi, 21 % surove vlaknine in 8,3 % pepela. Torej ima Gorianyjev krmilni kruh 78 krmilno-vrednostnih enot, dobro seno pa 94,5 (slabo seno seveda samo 69).

Gorianyjev kruh seveda živini prija, ker je napravljen iz okusne moke, okusnih otrobi in dobro očiščenega žaganja. Ker stroški za ta kruh ne presegajo cene srednje dobrega sena, se kot pomožno krmilo pri govedih in konjih uspešno rabi.

Molža. Pomolzi je kravo do čistega, kajti zadnje mleko je vedno boljše, mastnejše in na tolsči bogatejše, s tem se krava ohrani tudi dalj časa pri mleku. Vsled zanikrne molže mleko kmalu zgubi. Na zanikrne dekile moramo zelo paziti in jih vedno v obeh imeti. Če bi merili namolženo mleko s smetanomerom (kremometrom) in sicer vsak liter posebej, bi videli, da je v prvem litru zelo vodeno, potem pa v vsakem vedno bolje. Vzemimo si vzgled: V prvem litru mleka je smetane 5 %, v drugem litru mleka je smetane 8 %, v tretjem litru mleka je smetane 11,5 %, v četrtem litru mleka je smetane 13 %, v petem litru mleka je smetane 15,5 %. Če bi še zadnji liter razdelili na več manjših množin, bi videli, da je zadnje mleko skoro sama smetana, oziroma tolsča.

Cena jaje na dunajskem trgu dne 25. avgusta 1908.

jajca v zabojih	à 35 k.	po K 2.—
I-ma jajca v sodčkih	à 36 "	" K 2.—
II-da " " "	à 36 1/2 "	" K 2.—
Nižje in gor.-avstrijska	à 38 "	" K 2.—
I-ma štajerska jajca	à 36 "	" K 2.—
II-da " " "	à 36 1/2 "	" K 2.—
I-ma moravska "	à 36 "	" K 2.—
II-da " " "	à 36 1/2 "	" K 2.—
Šleska jajca	à 38 "	" K 2.—
Hrvaška "	à 36 1/2 "	" K 2.—
Slavonska jajca	à 36 1/2 "	" K 2.—

Za zaboj à 1440 kom.:

I-ma bačka jajca	à K 80
I-ma banatska jajca	à K 78
zgoranjeogrška "	à K 76
I-ma sedmograška sortirana	à K 78
I-ma " nesortirana	à K 77
bosanska jajca	à K 76
I-ma bolgarska jajca	à K —
II-da " " "	à K —
I-ma srbska " " "	à K —
I-ma gališka jajca sortirana	à K 75
I-ma " nesortirana	à K 77
I-ma ruska " " "	à K —
II-da " " "	à K —
I-ma srednja jajca	à K 70
I-ma mala " " "	à K 60

Zadnja poročila.

Iz Žalca. Po listih se je razširila vest, da je umrl v Žalcu mesar Prislán. Ta vest ni resnična, ker v Žalcu ni nobenega mesarja Prislána, gosp. Plaskan pa je pri najboljšem zdravju.

Železnica čez Radelj. Železnico iz Ivnice v Vuzenico bodo trasirali (zarisali in odmerili) prihodnji mesec.

Griža razsaja med vojaštvom v Gorici. V vojaški bolnišnici je toliko bolnih vojakov, da so jih nekaj morali odpeljati v Trst.

Ponesrečena otroka. Posestnik Velunšek pri Slovenjgradcu je popravljaj minule dni svojo prešo za sadje. Ko se je za nekaj časa odstranil, se je preša prevrnila na njegovega fanta in dekletko, ki sta se igrala pri preši. Enoletni fant ima glavo razbito in je bil takoj mrtev, dekletka je težko ranjena.

Tihotapci na srbski meji. Za časa carinske vojske med Avstrijo in Srbijo se je tihotapstvo na mejah obeh držav zelo razvilo. Zadnji ponedeljek je hotelo več tihotapcev spraviti svilo čez Donavo v Beligrad; srbski finančni stražniki pa so jih opazili in začeli na nje streljati. Eden je mrtev, ostali so zbežali.

Cesarski manevri na Ogrskem obetajo biti letos zelo zanimivi. — Na Blatnem jezeru se bo namreč uprizorila cela ponočna bitka. Parnike, ki navadno prevažajo potnike in izletnike, bodo ob-

orožili z novimi topovi in signalnimi pripravami. Tope bodo namestili tudi pri posameznih gradovih in večjih posestvih okoli jezera. Uprizoril se bo ponočni napad na obrežje, ki bo imel pokazati vrednost novih topov. Cesar bo z neke ladje opazoval znmimivo bitko.

Velikanski požar je divjal v Carierradu. Gorjeti je začelo minolo nedeljo ob 2. pop. in je gorelo celo noč do ponedeljka zjutraj. Zgorelo je nekaj tisoč hiš v turškem delu mesta. Do 20 tisoč ljudi je brez strehe. Škoda je zelo velika, ker je pogorelo mnogo trgovin, bazarjev in nekaj mošej. Ponesrečilo se je tudi nekaj ognjegascjev.

Poneverjenje. Pri „Srednjemški kreditni banki“ v Frankobrodu na Nemškem je poneveril blagajnik Goltermann 600 tisoč kron. Ko so poneverjenje odkrili, ga je blagajnik priznal in na to ustrelil.

Razne novosti.

Voda dražja od vina. V južni Italiji, zlasti v Apuliji, vlada grozna suša, in ta suša je dovela do tega, da je tamkaj voda dražja nego vino. Voda je pravi luksus. Siromašni ljudje ne prosjajo po ulicah za denar in kruh, ampak za vodo. Vlada razdeljuje vsak teden na stotine veder vode, ali vse to je kapljica v morju pri tolikem pomanjkanju vode. Vlada je pričela vrtati zemljo, da poišče studencev. V globovini 100 metrov se nahajajo v resnici in našli so že nekoliko vodnih vrelov.

Zaklala sta v Spitzu ob Donavi dva Makedonca 30 letnega Andreja Komavlija iz Stračić na Goriškem. Zabodla sta ga v trebuh in je ranjenec takoj izdihnil.

Ako te je pičila čebela, osa ali druga žuželka, odstrani najprej želo, nato drgni dotično mesto z novo narezano čebulo. To sredstvo olajša bolečine in zabrani, da rana ne oteče.

Madeže črne tinte v belgem platnu očistiš, če razgreješ nekoliko limoninega soka in namakaš v njem liso tako dolgo, dokler ne izgine popolnoma. Slednjič pa operi dotično tkanino v vreli vodi ali vrelem mleku.

Laneno olje z beljakovino pomešano je izvrstno sredstvo za opekline. Rana se namaže s peresom, potem se nanjo položi platnen robec, katerega smo zmočili z vodo in dobro ovili.

Svinje krmili z nerazdrobljenim žitom je potratno. Prof. Leman v Getingu je namreč dokazal, da precejšnji del žita ostane neprebavljen, če podajamo cela zrna in sicer ječmena 65, rži in ovsa 48, 8 %.

Muhe kot trgovski predmet. Nenavadna je v novejšem času trgovina z muhami. Muhe uvažajo posušene v Evropo iz Mehike. Samo na Angliško se je pripeljalo zadnja leta več ton suhih muh, ki so za hrano domačim ticam in za rabo pri ribjem lovu. Sedaj grozi tej dobičkanosni trgovini kriza, ker so se sanitetne oblasti izrekle iz higijeničnih ozirov proti uvažanju muh, ker se s tem lahko raznesejo razne kužne bolezni.

Skrbite za zobe! Zobje so stebri vašega življenja, varuhi vašega zdravja, zatoorej skrbite zanje. Varujte se tretji z njimi orehe, lešnike, grizti trde stvari. Ne jejte prevročih jedi, ne pijte premrzlih pijač; eno kakor drugo je za zobe kakor dinamit za skaló. Ne bockajte v zobe s šivankami, ampak poslužujte se samo lesenih zobotrebcev. Čistite pridno zobe! Zjutraj in zvečer jih odrgnite s krtačico in kakim dobrim zobnim prahom ali kremo. Ako je dobil zob luknjo, pojdite takoj k zobozdravniku, da ga plombira. Vsak izgubljeni zob pomeni toliko in toliko dni življenja manj.

Pročodrimsko gibanje. Letos je deset let, kar se je pričelo v Avstriji izstopati iz katoliške cerkve pod geslom „Los von Rom“. Leta 1898. je izgubil Rim 1598 vernikov, leta 1899. že 6385, leta 1900. 5058, leta 1901. 6639, leta 1902. 4624, leta 1903. 4510, leta 1904. 4362, leta 1905. 4855, leta 1906. 4364 in leta 1907. 4197. Do konca l. 1907. je prišlo med protestante iz katoliške vere

skupaj 46.592 oseb. K temu je treba prišteti še kakih 10.000 oseb, ki so prestopile k starokatolikom. Tudi v drugih državah, celo v Španiji, imamo več protestantov, nego mislimo. Vzrok tega nestrpnost med katoliško duhovščino in verski fanatizem, ki ga zahteva od svojih vernikov.

Zeppelin se zopet vzdigne v zrak. Iz Kostnice poročajo, da se grof Zeppelin med 20. in 30. septembrom zopet dvigne v zrak s starejšim zrakoplovom št. 4. Zrakoplov, vničen v Echterdingenu, bo popravljen šele za spomlad.

Zločin in nesreče. Kmet Ilkov iz Lopatinc na ruskem Poljskem je prinesel ženi 100 rubljev, ker je prodal vola. Žena je ravno kopala mlajšega otroka in je zato položila denar pod blazino. To je videl štiriletni sinček, vzal denar in ga raztrgal. Ilkov se je tako razjezil, da je vzal sekuro in odsekal sinu glavo. Mati se je prestrašila tako, da jo je zadela srčna kap. Mlajši otrok pa je utonil v vodi.

Štirinogati rešitelj. Trileten deček je padel v močno naraslo Bjelo. Slučajno je šla soproga gledališkega ravnatelja Vinšaja z bernardincem mimo. Pes je skočil za otrokom, ga prijel na hrbtu za obleko in ga srečno še živega prinesel na breg.

Najtežja žena na svetu. V Ameriki je umrla gospa Villiam Maurer, ki je tehtala 260 kg. — Sedem let ni mogla iz hiše. Ko je umrla, so morali razširiti okna ter so jo dvignili skozi okno na ulico s posebnim mehanizmom, kakor se dvigajo težke blagajne. Deset mož je delalo pri tem. Njen mož tehta 165 kg.

Iz Zadra so se izselili jezuitje. Bili so tam 45 let. Ker pa je samostan najbrže premalo „nesel“ so odšli sveti možje v druge samostane.

Zastrupljena prinčeva rodbina Iz Berolina se poroča, da so oboleli vsled vzivanja zastrupljene mesa princ Friderik Leopold, njegova žena in hčerka.

Policijski nadzornik zblaznel. Zblaznel je policijski nadzornik Geza Kolossa v Budimpešti. Peljal se je v Kraljev dvorec, ker je hotel govoriti z nadvojvodom Jožefom. Pozneje je zblaznel in grozil policijskim uradnikom s sabljo.

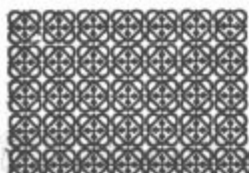
Velika nesreča na morju. Parnik „Hölgendonen“ se je 22. t. m. pri Skaaneviku potopil. Vtonilo je 30 potnikov.

Cesar Viljem se namerava dvigniti v zrak z zrakoplovom Parsefal.

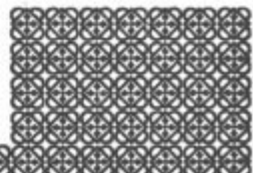
Boj med ščuko in labodom. Na ženevskem jezeru je opazoval neki tujec, kako sta priplavala po jezeru dva stara laboda s tremi mladiči, a hipoma je eden mladičev, ki so bili vsaj tako veliki kakor race, izginil z glavo pod vodo ter se ni mogel osvoboditi tajne sile, ki ga je vlekla pod vodo. Stara laboda sta brž prihitela ter s perutmi bila po vodi. Tujec je pogledal skozi daljnogled in natančno opazil, da drži mladega laboda velika riba za glavo. Sicer sta stara laboda roparja s perutmi prepodila, toda napadeni mladič je bil že mrtev. Tujec je na dogodek opozoril ribiče, ki so veslali previdno na dotično mesto ter so kmalu ujeli 6 funtov težko ščuko.

Polž kot hrana. Na Francoskem goje mnogo polžev. Pri nas večina ljudi težko umeje, da spada polž med živalce, ki se jih uživa, a vendar je to dokazano dejstvo, da se samo v Parizu proda na trgih nad milijon kilogramov teh mehkužcev. Iz tega izhaja, da je v Parizu trgovina s polži povsem dober posel, in ker stane gojenje polžev le malo truda in stroška, zato se mnogi poljedelci bavijo s tem poslom. Zanimivo je, kako oni to delajo. Polžev vrt se obdela v marcu in zanj se določi apneno in vlažno zemljišče, ki se ga ogradi z deskami, da se ne morejo polži razlesti. Na vrtu se zasadi zlasti trava. Ko se prične jesen bližati koncu, se postavi v vrt male kupčke maha in suhega listja; vanje se polži radi zavlečejo in potem zapirajo vhode svojih hiš. Uživa se skoraj vse vrste polžev, zato se v vsakem kraju goji ona vrsta, ki je tam bolj udomačena. Tudi v Italiji pojedjo mnogo polžev; tam se mora polža v vseh krajih smatrati za glavno hrano siromakov, in ko je njegova sezona, ga je dobiti v vsaki krčmi.

MISLITE NA „NARODNO ZALOŽBO“!

Vljndno vabimo k pristopu k „Narodni založbi v Celju“. Deleži so po 100 K, 20 K, ali 10 K. Vsak narodnjak bodi član te zadrage. Pristopni list in pravila se vsakomur na njega željo vpošljejo. **Načelstvo „narodne založbe“.**

Grozna toča. V Vrčki na Hrvatskem je 15. in 16. t. m. toča petkrat bila ter napravila mnogo škode, zlasti na češpljah in na koruzi.

Nemška surovost. Neka deklica v Berolinu, katera hodi z umetnimi nogami, se je šla v neki gozd v berolinski okolici sprehajati. Deklica se je pri tem utrudila in zaspala. Med tem so prišli tuji fantje, ji vzeli umetne noge in zbežali. Dekle je štiri dni in noči zastoj klicalo na pomoč; ko pa so jo našli, je že bila tako slaba, da bo najbrž umrla.

Zastrupljenje s švicarskim sirom. V Lam-dorfu pri Frankfurtu je zbolelo 150 oseb, ki so jedle švicarski sir. Izmed teh je sedem oseb že umrlo.

„Kopniški stotnik“ pomiloščen. Mnogi se bodo še spominjali na veselo zgodbo „kopniškega stotnika“. Čevljar Voigt si je namreč v Berolinu kupil staro stotniško obleko, se oblekel v pruskega stotnika in komandiral 7 vojakov, da so šli z njim v mesto Kōpenick bl. Berolina, kjer je dal prijeti župana in mestnega blagajnika ter je spraznil blagajno. Voigta so za to junaško delo obsodili na štiriletno ječo; sedaj pa ga je nemški cesar pomilostil. Nabrli so sami časniki za Voigta 120 tisoč kron in neka gospa Wert-heim mu je zapustila po 120 kron mesečne „pokojnine“. Čevljarček je tedaj osmešil prusko vojaštvo, ki je navajeno na tako slepo pokorščino, pred celim svetom ter si zasigural lepó starost. Voigt se sedaj tudi oženi. Ko se je vrnil iz ječe k svoji sestri v Rixdorf, je nastala okrog njega smrtno nevarna gnječa, ker ga je vse hotelo videti; po pošti je pa dobil na stotine častitk in pozdravov.

Boj med belimi in črnimi Springfieldci v Se-verni Ameriki. V Springfieldu je razljučena množica nedavno sežgala nekega zamorca, ker je napadel neko belo žensko. Zamorce je to grozno razburilo. Sledili so boji med zamorci in belimi. Grozno je bilo 14. t. m. tam. Množica se je zbirala, da napade mestni del, v katerem stanujejo zamorci. Oborožili so se z revolverji, s puškami, bodalci in z drugim orožjem. Vse je drlo v zamorski mestni del, kjer so klali zamorce, ki jih je veliko pobegnulo, ostali so se pa utrdili v svojih hišah, kjer so se obupno branili. Razburjeni belci so s sekirami razsekali duri in okna in vdrli v zamorske hiše, kjer se je pričel boj med zamorci in belci. Z revolverji so streljali na zamorce, jih pobijali. Streljali so pa tudi zamorci, kar je še pomnožilo besnost. Kar po vrsti so brez pardona morili zamorce, žene in celo nežne otročiče. Na cesti in po hišah so ležali ranjenci in umorjeni, grozno razmesarjeni. Obupen krik je pretresal zrak in dvigal se je dim, ker so belci zažigali hiše zamorcev. Dne 16. t. m. so se pa ponovila grozodejstva. Kar je še ostalo, so zdaj uničili. Škoda se ne more preceniti. Ustrelili so 16 zamorcev, ranili jih pa nad 100. Zamorski mestni del izgleda, kakor da bi ga obstreljevali sovražniki. Ker so usmrtili zamorce v obrambi 6 belcev, so belci 16. t. m. še nasilnejše nastopali. Guverner je dobival brzojavke, naj pošlje pomoč, ker je milica preslaba, da vzdrži red. Nekega zamorca so privezali za drevo in streljali nanj iz revolverjev. Ko so ga usmrtili, so ga obesili in mrliča onečaščali. Razljučeni belci so plesali okoli mrliča, grozili zamorcem, nato pa umorili vsakega zamorca, ki jim je padel v roke. Iz Čikage so s posebnim vlakom odposlali vojake v Springfield. Vojaki so naskočili bele morilce, na katere so streljali in jih več usmrtili. Župan Ryce, ki je hotel pomiriti belce, bi bil umorjen, da ga niso rešili njegovi prijatelji in pozneje vojaki. Župan je baje pobegnil iz Springfielda.

Izkaz posredovalnice „Slov. trgovskega društva v Celju“. V službe se sprejme: 4 pom. manufakturne stroke, 1 pom. galanterijske stroke, 3 pom. špecerijske stroke, 2 pom. železninarske stroke, 6 pom. mešane stroke, 3 prodajalke, 2 učenca. — Službo iščejo: 2 pom. manufakturne stroke, 2 pom. špecerijske stroke, 2 pom. železninarske stroke, 8 pom. mešane stroke, 2 prodajalke, 1 učenca. — Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Za sode
hrastov les ima naprodaj **MATIJA**
OBRAN, Brezno nad Mariborom.

Darujte za Narodni skladišče

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja ob nepričakovani smrti našega iskreno ljubljenega sina, brata itd.

Gregorja Kovač

pos. sina in dolgoletnega člana „Narodne godbe“ v Šoštanj

izrekamo tem potom srčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, osobito pa čč. duhovščini, „Narodni godbi“ v Šoštanj za pretresljive žalostinke in pevcem, sploh vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili dragega pokojnika k večnemu počitku in s tem tolažili našo neutešljivo žalost.

ŠKALE, dne 26. avgusta 1908.

Žalujoča rodbina Kovač-Oremuževa.

Oddaja stavbe

nadzidanja jednega nadstropja na šol. ko poslopje na Gorici.

Ustmena zmanjševalna dražba se bo vršila **v pondeljek, dne 14. ki-movca 1908 ob 1. popoldne v šolskem posloju na Gorici.**

Stavba se bo le enemu glavnemu podjetniku oddala.

Izključna cena znaša 19.000 K.

Stavbeni operat, sestoječ iz stavbenih načrtov, stroškovnika, stavbenega dovoljenja in stavbenih pogojev je vpogled razpoložljiv v šolski pisarni na Gorici in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku po 1900 K.

Krajni šolski svet na Gorici,

dne 21. avgusta 1908.

471 3-1

Načelnik: **Josip Praznik.**

Dražbeni oklic.

Na zahtevanje Posojilnice v Celju se proda dne

5. septembra 1908

dopoldne ob pol 11. uri pri c. kr. okrajni sodnji v Celju odd. III. posestvo v Košnici tik Celja ob okrajni cesti, obstoječe iz hiše, hleva, gospodarskih poslopij, 16 oralov host, 18 oralov njiv in travnikov, vse pod jako ugodnimi pogoji. Posestvo je cenjeno skupno na 20.896 K 43 vin. in pritikline na 595 K 20 vin. Najmanjši ponudek znaša 10.745 K 82 vin., pod tem zneskom se ne proda.

468 3-2

Vzorci proti vrnitvi na vse strani zastoni.

Tukaj

je že velikanaka pošiljatev jesenskega in zimskega manufakturnega blaga, katero se bode letos po čudovito nizkih cenah prodajalo v novo urejeni

Trgovski hiši na debelo in drobno **R. Stermecki, Celje**

Posiljatev čez 20 K po vseh deželah franko.

Loterijske številke.

Gradec, 22. avgusta 1908: 69, 78, 66, 22, 73.
Dunaj " " " 42, 68, 21, 49, 64.

POZOR! POZOR!

Temeljno kredo (Grundkreide)

belo, priznано najboljšo kakovosti, dvakrat precejeno (šlemeno) in brez peska, priporoča **trgovcem, slikarjem in pozlatarjem**

Franc Klavžer,

posestnik v Petrovčah, h. št. 67 pri Celju.

Prodaja se meterski stot po 4 K. — Ako se je naroči večjo množino tudi ceneje.

Josip Repič

mizarski mojster na POLZELI priporoča cenj. občinstvu svoje izvrstne mizarske izdelke vsake vrste ter se priporoča za naročila. Išče tudi

mizarskih pomočnikov.

36 23-14

Proda se

iz proste roke v Letušu, Savinska dolina, posestvo, obstoječo iz novozidane hiše ob cesti, z lepim sadnim vrtom, s pripadajočim gospodarskim poslopjem, 9 njiv, 3 travnikov in 2 lepo zrasteni gozdov. V kuhinjo je napeljan vodovod, zraven ceste je tudi dober kamnolom. Oddaljeno je četrto ure od kolodvora Rečica na Paki. Cena po dogovoru. Resni kupci naj se oglasio pri posestniku **Franc Goltniku** istotam.

445 3-3

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

7 52-35

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih štano z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učiteljsvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Častna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatte vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štampilje pečatniki, vignete, (Siegemarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznано dobro blago. Solidna in točna postrežba.

oooooooooooooooooooooooooooo

Slovenci

zahtevajte v vsaki gostilni le najboljšo

Slatino kisló vodo

ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda. — Zalagatelj: 134 13-13

JAKOB VREČKO, Slovenjgradec.

oooooooooooooooooooooooooooo

Darujte za „Narodni sklad“!

Edino pristen je le **Thierryjev balzam** z zeleno nuno kot varstveno znamko. Najmanjša pošiljatva 12/2 ali 6/1 ali 1 patent potovalno družinsko steklenico K 5. Skladanje prosto.

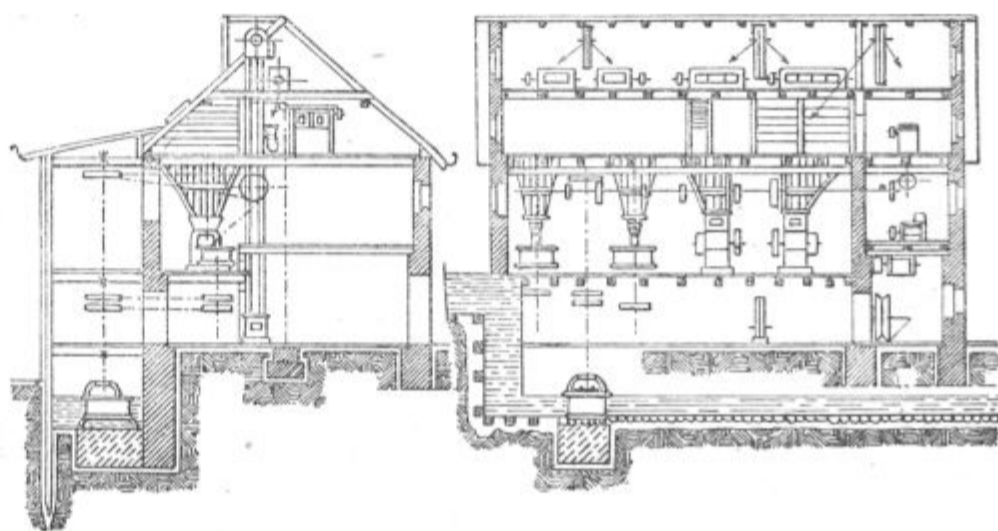
Thierryjevo centifolij-mazilo. Najmanjša pošiljatva 2 dozi K 3'60. Sklad. prosto.

Povsod priznana kot najboljša domača sredstva zoper želodčne bolečine, zgago (gorečico), krče, kašelj, zasliženje, vnetja, poškodbe, rane itd. Naslovite naročilo ali denarno pošiljatev na **A. THIERRY**, lekarna k angelju varuhu v Pregradi pri Rogatcu. Zaloge skoro v vseh lekarnah.

107 33-20

Josip Čretnik

izdelovatelj umetnih mlinov in žag v Št. Jurju ob juž. žel.

V ti stroki prvo podjetje na slov. Štajerskem.

Sveto-trojiški vrelec!

Izvrstna slatina!

Čast mi je, p. n. občinstvu vljudno naznaniti, da pričnem, ker so vsa preddela izvršena, s prodajo. Tudi na c. kr. splošni preskuševalnici za živila v Gradcu je bil sveto-trojiški vrelec analiziran in kot dobra slatina preskušen.

Kot dietetična slatina se najtopleje priporoča.

Naročila prevzame

FRANC SCHÜTZ, Sv. Trojica v Slov. goricah.

Preprodajalci imajo visok popust.

113 -18

Zaradi pomanjkanja in draginje delavnih moči ima kmet dandanes

velike skrbi

s pridelovanjem in potreba je misliti na nabavo dobrih poljedelskih strojev. Ker razni tuji agenti dostikrat našega kmeta opeharijo, zatorej je potreba previdnosti. Zanesljivo najboljšo **mlatilnice,** čistilnice, geplje, slamoreznice in druge poljedelske stroje prodaja po jako nizkih cenah

Trgovina z železnino **„MERKUR“**, P. Majdič, Celje

Ceniki zastonj!

Postrežba točna!